

MÚSICA

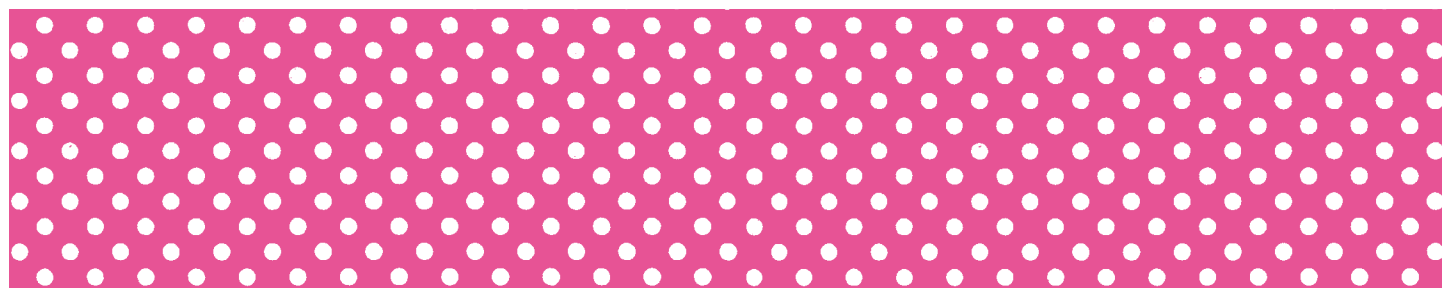

EN COLORS 4

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE MITJÀ, 2

MARTA TOUS FARRÉ

M È T O D E I R E N E U S E G A R R A

MÚSICA

EN COLORS 4

MARTA TOUS FARRÉ

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

CICLE MITJÀ, 2

MÈTODE IRENEU SEGARRA

PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSERRAT

sumari

PRIMER TRIMESTRE

unitat 1 ►	6
unitat 2 ►	14
unitat 3 ►	22

SEGON TRIMESTRE

unitat 4 ►	30
unitat 5 ►	38
unitat 6 ►	46

TERCER TRIMESTRE

unitat 7 ►	54
unitat 8 ►	62
repàs ►	67

ANNEXOS

la flauta de bec ►	71
partitures de les cançons ►	85
cançoner ►	97
més audicions ►	103
concerts en directe ►	107
més danses ►	111
altres ►	115
paper pautat ►	119

ÍNDXS

índex d'audicions ►	127
índex de cançons i danses ►	129
índex de continguts ►	131

presentació

Música en colors és una revisió actualitzada del mètode Ireneu Segarra. El pare Ireneu, monjo, músic i director de l'Escolania de Montserrat, va crear un mètode de pedagogia musical fruit de la seva experiència i del seu profund coneixement de les diferents metodologies que imperaven en l'ensenyament de la música a Europa (Kodály, Orff, Montessori, Dalcroze, Chevais, Willems...).

Les dues revisions posteriors del material didàctic —la primera de Santi Riera i aquesta que us presentem, de Marta Tous—, han ampliat les propostes i les activitats, han actualitzat els recursos i s'han adaptat tant a les noves tecnologies com als nous corrents musicals, però en cap cas no han variat els fonaments del mètode original.

Hem distribuït el llibre en 8 unitats plenes de cançons, danses, audicions, exercicis i propostes engrescadores. Aquest llibre, però, ja no va acompanyat d'un CD, perquè tenim la certesa que les noves tecnologies dotaran els mestres del material necessari per a treballar els continguts proposats. Confiem que cada mestre sabrà adequar les propostes del llibre al seu grup, entenent que hi ha escoles amb diferents realitats i també amb diferent nombre d'hores lectives.

Per aquest motiu, hem afegit set apartats al final del llibre, perquè cada mestre pugui ampliar lliurement el material com consideri més adient. Una altra novetat de la present edició són les notes en colors. Aquest recurs facilitarà la lectura de partitures i cançons, fent-les més accessibles a tot tipus d'alumnat.

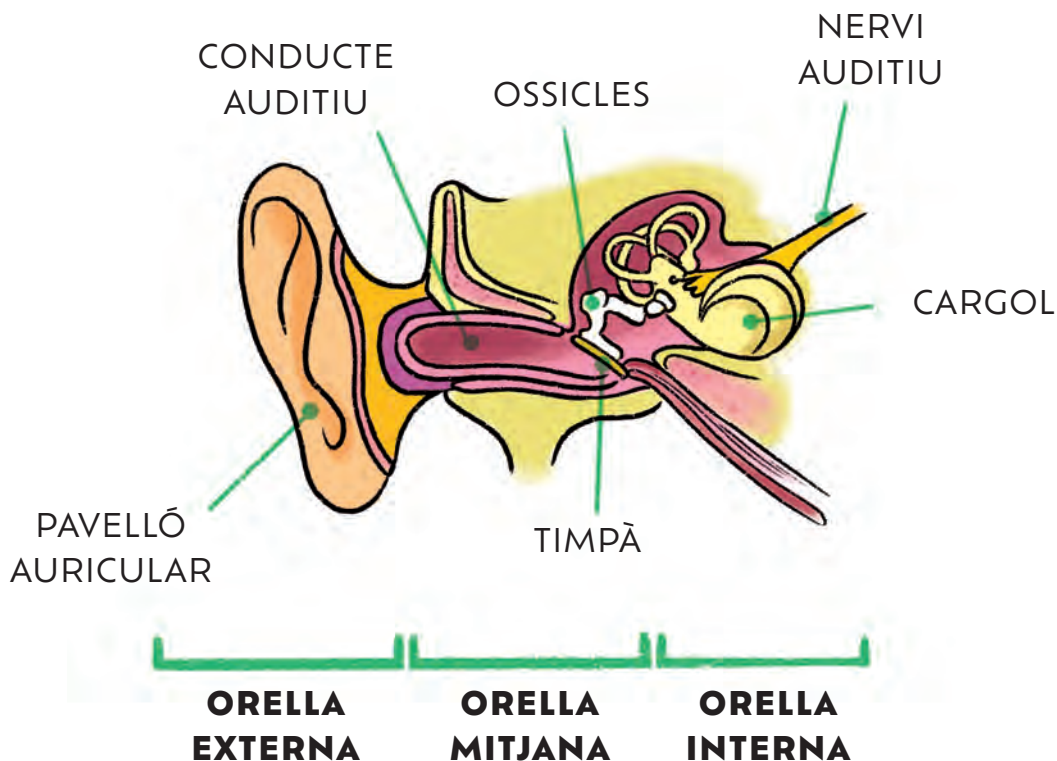
Al cicle mitjà, dediquem la unitat 1 a experimentar amb el so. Podeu anar distribuint les propostes que hi trobareu al llarg del curs. Anirem introduint les notes musicals fins a arribar a l'escala de Do M i les ampliarem fins a la de Mi⁴. Treballarem nous ritmes en compàs de negra i seguirem introduint nous conceptes musicals partint de la cançó tradicional, les danses i les audicions. També explicarem audicions, òperes, ballets i contes musicals.

A tercer ens centrarem en la música de cambra i altres agrupacions instrumentals, i a quart, en l'orquestra simfònica.

Continuarem interpretant les partitures amb el xilòfon i, a més, a quart, introduïrem la flauta de bec.

L'aparell auditiu

L'orella és l'òrgan del sentit de l'oïda i es divideix en tres parts: l'orella externa, l'orella mitjana i l'orella interna.

1. **El pavelló auricular** és l'encarregat de canalitzar el so cap al conducte auditiu i el timpà.
2. **El timpà** és una fina membrana de la mida d'un pèsol que vibra amb el so i posa en moviment un complex dispositiu d'ossets anomenats ossicles (els ossos més petits del cos).
3. **Els ossicles** s'encarreguen de transmetre la informació a l'orella interna i, aquesta, finalment al cervell, que és qui la interpreta.

L'oïda en el fetus

Un dels primers sentits en desenvolupar-se en un fetus és el de l'oïda. Durant l'embaràs, el fetus reacciona als estímuls sonors que l'envolten. En primer lloc als interns: els batecs del cor, la veu de la mare... i, més endavant, també als externs: les veus que li arriben de fora, els sorolls i fins i tot, la música.

Recordeu que el fetus està en un mitjà líquid (el líquid amniòtic), i que aquest és un bon transmissor del so.

Com podem millorar la nostra oïda?

El pavelló auricular de les persones és diferent en forma i mida del dels animals. Com més gran, major capacitat per captar les vibracions que li arriben. Per aquest motiu, quan volem sentir-hi millor, instintivament ens posem la mà a l'orella.

Els **otòfons** són antics instruments en forma de trompeta que s'utilitzaven per a afavorir l'audició.

L'**estetoscopi** o fonendoscopi és un aparell sanitari que generalment s'usa en l'auscultació dels batecs cardíacs o els sorolls respiratoris tant de persones com d'animals. Els primers estetoscopis recordaven els otòfons.

Els **audiòfons** són dispositius moderns que ajuden les persones amb pèrdua auditiva a sentir-hi millor.

Com podem protegir la nostra oïda?

Les persones que han de conviure moltes hores amb el soroll o amb un so intens han de portar taps a les orelles o cascos per reduir-ne els efectes. Alguns músics també els fan servir a l'hora d'estudiar o tocar en grup.

Com podem danyar la nostra oïda?

Amb l'ús abusiu dels auriculars. Si el so arriba al timpà amb massa intensitat i de forma reiterada, pot provocar-li serioses lesions.

L'orella interna i la percepció de la veu

EXPERIMENT 1. Canteu amb la boca closa, és a dir, amb la boca tancada sense articular cap text. Tapeu-vos i destapeu-vos les orelles. Noteu alguna diferència en el timbre de la vostra veu? _ _ _ _ _

Us heu fixat que els nens petits experimenten amb la seva veu?

EXPERIMENT 2. Graveu-vos la veu un a un, tots dient la mateixa frase i dient el vostre nom al final. Després, reproduïu-les aleatòriament i proveu de reconèixer-les. Per donar temps i crear expectativa, el mestre aturarà la gravació just abans que se senti el vostre nom.

Us heu reconegut? _ _ _

La vostra veu gravada us ha semblat més aguda o més greu? _ _ _ _ _

Per què la nostra veu sona diferent quan la sentim en una gravació?

En sentir la nostra veu gravada sovint no la reconeixem.

L'explicació és que en parlar, sentim la nostra veu per dues vies alhora:

1. des de dins, com quan ens tapem les orelles,
2. i des de fora, amb el so que surt de la boca, viatja a través de l'aire i ens arriba a l'orella des de l'exterior.

Però quan escoltem la nostra veu en una gravació, només la sentim des de fora.

NOMÉS DES DE DINS, EN
TAPAR-NOS LES ORELLES

NOMÉS DES DE FORA,
QUAN LA SENTIM EN
UNA GRAVACIÓ

EN PARLAR LA SENTIM DES
DE DINS I DES DE FORA

La localització del so

Tenir dues orelles, una a cada costat del cap, ens permet localitzar el so amb més exactitud. Alguns animals, fins i tot les poden moure per no haver de girar el cap.

EXPERIMENT 3. Tapeu-vos els ulls. El mestre anirà fent sons mentre es va movent per l'aula. Vosaltres heu d'anar assenyalant on és en cada moment. Després torneu a fer l'exercici, però tapant-vos primer una orella i després l'altra.

AUDICIÓ. Perruqueria virtual. So holofònic o música en 3D. Posa't els auriculars i tanca els ulls. Proveu-ho a l'escola o a casa i parleu de l'experiència.

Per localitzar amb precisió un so, aquest ha d'arribar abans a una orella que a l'altra. Però què passa si el mestre fa un so just a sobre del vostre cap? _ _ _ _ _

_ _ _ _ _

Les persones que només hi senten per una orella poden tenir dificultats a l'hora de localitzar una font sonora.

Discapacitat auditiva

Les persones sordes no poden sentir els sons amb l'oïda, però sí que poden notar les vibracions amb el cos. Poden notar si aquestes són fortes o fluixes o si un ritme és ràpid o lent.

Sabeu que les persones sordes també poden ballar seguint una música?

Mireu un vídeo de «**La niña de los cupones**». És la primera persona sorda que ha obtingut el títol professional de dansa espanyola. En els seus espectacles **barreja el flamenc amb la llengua de signes**.

Els discapacitats auditius també poden **cantar cançons en llengua de signes**.

PROPOSTA 1. A Internet trobareu moltíssimes cançons cantades en llengua de signes. Us animeu a aprendre'n una?

PROPOSTA 2. Visualitzeu un vídeo o actuació de la cantant **Rozalén**.

Sovint va acompanyada d'una intèrpret en llengua de signes.

La sordesa de Beethoven

Ludwig van Beethoven va començar a perdre l'oïda als 27 anys. Al principi, s'ajudava d'un otòfon per sentir-hi millor.

Malgrat això, va seguir fent concerts amb el piano i va compondre grans obres mestres, entre les quals la **5a Simfonia**, que escoltareu més endavant.

Al voltant dels 50 anys ja era totalment sord i es va veure obligat a deixar de fer concerts, però es va negar a deixar de compondre perquè el llenguatge de la música el portava a dins. En aquest punt va compondre algunes de les seves millors obres, inclosos els **quartets de corda**, la **Missa Solemnis** i la **9a Simfonia**, que també escoltareu més endavant.

Diuen que per poder sentir el que escrivia, Beethoven subjectava una vareta de metall amb les dents i la recolzava al piano. Així les vibracions li arribaven a l'orella interna a través de la mandíbula per conducció òssia, tal com vau experimentar amb el diapasó el curs passat.

Construïm instruments musicals de vidre

Un xilòfon amb gots (percussió)

Necessitareu 8 gots o pots de vidre de la mateixa mida. Ompliu-los amb diferents quantitats d'aigua; així cada got tindrà una afinació diferent en colpejar-lo amb la cullera.

Quin got sona més greu, el que té més aigua o el que en té menys? _ _ _ _ _

Quan colpegem amb la cullera produïm petites vibracions que creen ones sonores que viatgen a través de l'aigua. Com més aigua hi hagi, més lentes seran les vibracions i més greu serà el so resultant.

Una flauta de Pan amb ampolles (vent)

Ara, quina ampolla sona més greu, la que té més aigua o la que en té menys? _ _ _ _ _

Quan bufem les ampolles, les convertim en un instrument de vent. Aleshores ens hem de fixar en la quantitat d'aire que hi ha a l'ampolla: com més aire hi hagi, més greu serà el so.

Més instruments de vent amb objectes quotidians

En **Xavi Lozano** és un músic català, flautista i inventor que és capaç de fer sonar qualsevol objecte bufant.

PROPOSTA 3. Visualitzeu vídeos d'ell a Internet.

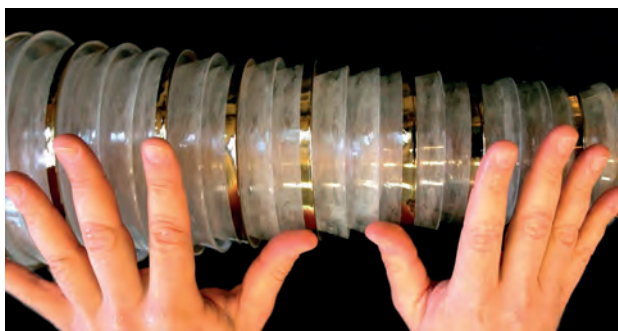
Copes musicals (so per fricció)

Ara, com heu fet amb el xilòfon amb gots, ompliu les copes amb diferents quantitats d'aigua. En aquesta ocasió, però, en lloc de percutir-les les fregareu amb el dit.

Humitegeu-vos el dit índex i fregueu suament en cercles la vora de la copa fins que es produeixi el so.

Quan fregueu el got amb el dit, la copa vibra i fa vibrar l'aigua. Si us hi fixeu bé, en podreu distingir les vibracions.

L'harmònica de vidre o de cristall és un instrument musical que també genera el so per fricció.

Vibració per simpatia

Quan una font sonora emet un so, vibra i fa que els objectes que hi ha al seu voltant també vibrin. Si, a més, aquests objectes estan afinats a la mateixa freqüència que la font sonora, es produeix un fenomen que s'anomena **vibració per simpatia**. Aquest fenomen fa que aquests objectes també sonin sense ser tocats directament per ningú.

PROPOSTA 4. Cerqueu vídeos d'experiments de vibració per simpatia amb copes. N'hi ha de molts tipus.

EXPERIMENT 4. Ara experimenteu aquest mateix fenomen amb les cordes d'una guitarra. Si canteu o toqueu una nota que coincideix amb l'afinació d'una de les cordes de la guitarra, és a dir: MI, LA, RE, SOL o SI, aquella corda vibrarà sense haver estat tocada directament per ningú.

El mateix passaria amb un piano i amb altres instruments de corda o de membrana.

Podem trencar una copa de vidre amb la veu? Si trobem la nota exacta amb la qual vibra una copa i cantem amb la intensitat suficient per fer-la vibrar, la copa es pot trencar, ja que està feta d'un material poc flexible.

EXPERIMENT 5. Poseu una canyeta de plàstic a dins d'una copa i comproveu com vibra amb les vibracions de la vostra veu.

Les vibracions produïdes per un crit poden iniciar una allau de neu.

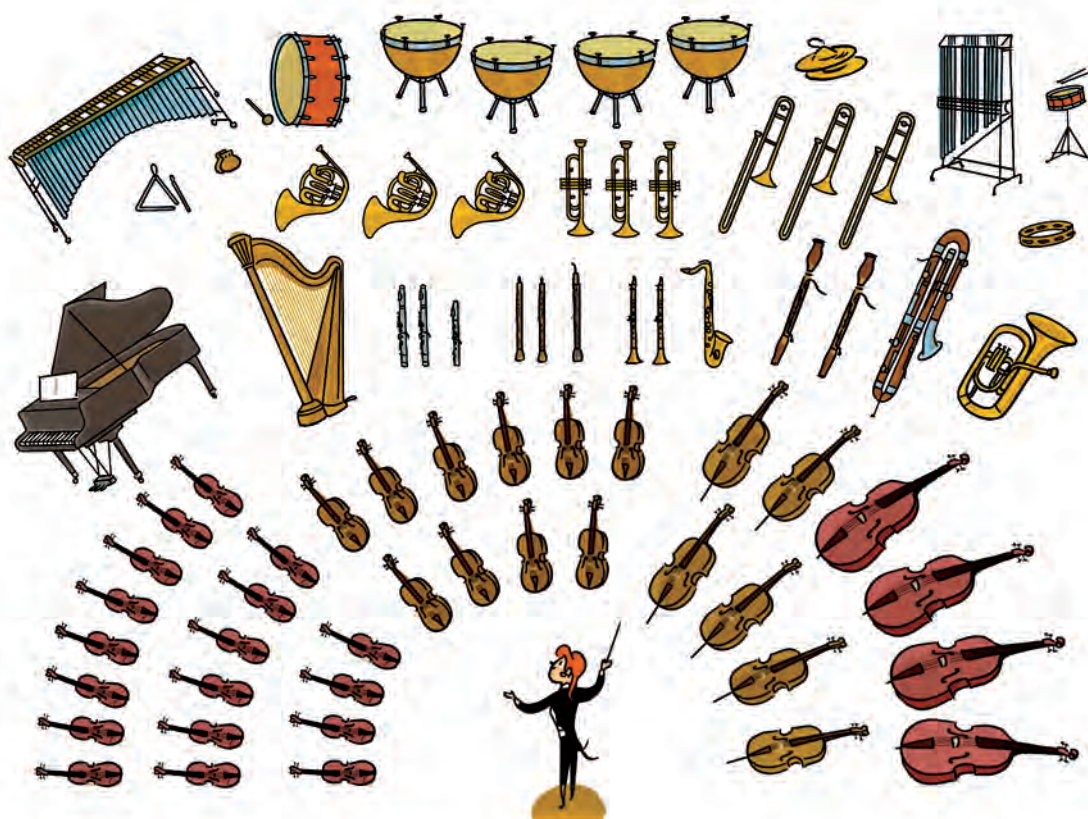
Els **bols tibetans** tenen un origen mil·lenari que se situa a la Xina i al Tibet. Es fabriquen amb aliatges de set metalls a fi d'aconseguir un so llarg i penetrant.

RELAXACIÓ AMB BOLS TIBETANS. Primer feu una relaxació centrant-vos en la respiració. A poc a poc, el mestre us guiarà perquè aneu afluixant tot el cos.

En aquest punt, escolteu els sons produïts per **bols tibetans** de diferents mides; en trobareu a Internet. Gaudiu de les vibracions i sentiu amb el cos els contrastos de les seves freqüències.

En acabar, comenteu les sensacions que us han provocat i a on.

L'orquestra simfònica

L'orquestra simfònica està formada per instruments de les diferents famílies, la majoria dels quals són de corda fregada o també anomenats instruments d'arc.

En el seu origen, al segle XVIII, l'orquestra estava formada per uns 30 instrumentistes. A poc a poc, s'hi van anar afegint instruments de totes les famílies fins a arribar a 80 instrumentistes, aproximadament.

La **plantilla instrumental**, és a dir, el nombre de músics i la varietat instrumental, dependrà de l'època i de l'obra que interpretin.

Les seccions de l'orquestra

Us heu fixat que l'orquestra està organitzada en seccions?

Quin diríeu que n'és el motiu?

L'orquestra afina

Abans de començar un concert i mentre el públic acaba d'entrar i ocupar les butaques, el primer oboè toca un LA. Amb aquesta nota, l'orquestra afina per seccions: els instruments de corda afinen les cordes, els de vent ajusten les boquilles, els de percussió tensen les pells...

S'apaguen els llums i es fa el silenci. Apareix el director i sonen els primers aplaudiments.

El director d'orquestra

El director d'orquestra és l'encarregat de coordinar i equilibrar el so dels diferents instruments, d'indicar les entrades, de marcar el tempo, el caràcter, l'expressió i les dinàmiques. Cada director deixa la seva empremta personal a cada obra segons els seus coneixements i la seva personalitat.

SALVADOR BROTONS

INMA SHARA

Per fer més visibles les seves indicacions fa servir una **batuta**.

PROPOSTA. Busqueu vídeos on apareguin diferents directors i directores d'orquestra i compareu la seva tècnica de direcció.

El concertino

En sortir el director, el primer que fa és saludar el **concertino**, que sol ser el primer violí. El concertino fa d'enllaç entre el director i els músics i toca els solos.

Els colors de l'orquestra

Piccolo, Saxo i companyia d'A. Popp

Obra simfònica que té com a objectiu iniciar el públic infantil en la música clàssica i mostrar els diferents timbres i famílies instrumentals de l'orquestra simfònica.

Es tracta d'un conte escrit per J. Broussolle, qui, després de l'èxit del primer títol, encara en va escriure quatre més: **Passaport per a Piccolo i Saxo**; **Piccolo, Saxo i el Circ Jolibois**; **Piccolo, Saxo a Music City**; **Piccolo Saxo i la simfonia ecològica**.

AUDICIÓ 1. Escolteu el conte i enumereu l'ordre en què van apareixent les diferents famílies.

Per què us sembla que la guitarra i el piano apareixen per separat?

Guia d'orquestra per a joves de B. Britten

Aquesta obra, subtitulada **Variacions i fuga sobre un tema de Purcell**, la va compondre B. Britten per mostrar els colors de l'orquestra als joves. Es tracta d'una obra pedagògica que ens permet sentir cada família d'instruments per separat.

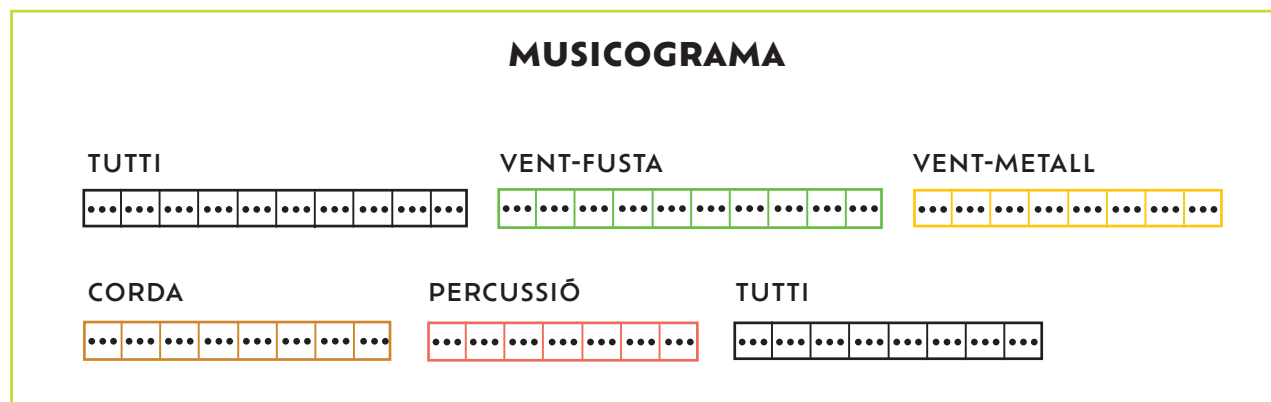
Què és un tema musical?

Un tema musical és una melodia molt clara i fàcil de recordar al voltant de la qual es va construint una obra. Una obra pot tenir més d'un tema.

Plantilla orquestral: 1 piccolo, 2 flautes travesseres, 2 oboès, 2 clarinets, 2 fagots, 4 trompes, 2 trompetes, 3 trombons, 1 tuba, timbales i percussió, arpa, corda (violins I i II, violes, violoncel·ls i contrabaixos).

AUDICIÓ 2. Us recomanem escoltar la versió dirigida i comentada per L. Maazel.

1. El **tema** és interpretat 6 vegades.

2. Les **variacions**: Després de la presentació del tema per part de les diferents famílies, ara cada instrument de l'orquestra n'interpreta una petita variació per separat. Aquest és l'ordre d'entrada de les variacions:

FLAUTES I PICCOLO
OBOÈS
CLARINETS
FAGOTS
VIOLINS
VIOLES

VIOLONCELS
CONTRABAIXOS
ARPA
TROMPES
TROMPETES
TROMBONS I TUBA
PERCUSSIÓ

3. La **fuga**: els instruments van entrant esglaonadament en el mateix ordre que en les variacions per acabar interpretant el tema principal.

La partitura orquestral

És la partitura general que segueix el director perquè és la que inclou tots els instruments de l'orquestra. El director en fa una lectura vertical.

VENT-FUSTA

VENT-METALL

PERCUSSió

CORDA

Allegro maestoso e largamente

Piccolo

Flautes

Oboès

Clarinets

Fagot

Trompes

Trompetes

Trombons

Tuba

Timbales

Percussió

Arpa

Violins I

Violins II

Violes

Violoncels

Contrabaixos

Observeu la partitura i fixeu-vos que també està organitzada per seccions.

EXERCICI. Pinta cada secció del seu color i fixa't en la clau que utilitza cada instrument. Quantes claus diferents has trobat? _ _ _ _ _

La bolangera

DANSA. Aquesta dansa està formada per dos temes A i B. L'estructura de la dansa és: **AABB**

AA: Ens desplaçem fent galop en sentit antihorari en totes les estrofes.

BB: Sense deixar de fer galop, ens encarem per parelles i fem molinet. En la segona estrofa podem fer cadena i, en la tercera, el noi pot anar saltant al voltant de la noia.

Amb aquesta dansa se solien començar les festes de les places i podien formar-se parelles a l'atzar que calia mantenir durant tota la festa.

Cançons de tardor i castanyada

Marrameu

ESTROFA

Mar - ra - meu tor - ra cas - ta - nyes a la
pe - ta u - na als mor - ros, ja en te -
5 vo - re - ta del foc. Ja li'n
nim mar - ra - meu mort.

TORNADA

10 Pi - ca ben fort. Pi - ca ben fort, que pi -
15 ques fus - ta. Pi - ca ben fort. fort.

Inventeu una cèl·lula rítmica de 4 pulsacions per acompanyar la tornada i escriviu-la aquí:

Calendari de tardor

Setembre que ens portes de nou la tardor,
tu deixes els boscos pel brau caçador;
collim bones pomes que tu has madurat,
hem fet la verema i el camp hem llaurat.

Octubre que daures el bosc que era verd,
el cup i la bota de vi ens has omplert;
t'endús l'oreneta molt lluny, cel enllà,
però a l'hort la magrana tu has fet coronar.

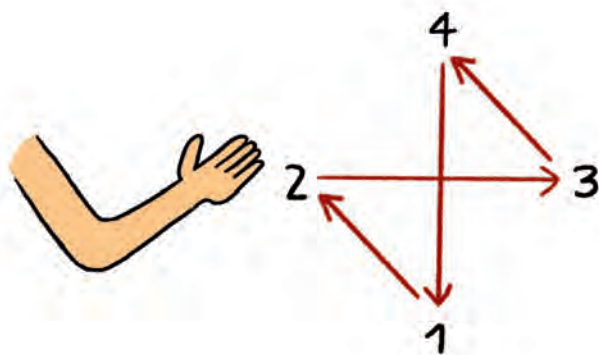

Novembre que plores tot regant els camps,
bolets i castanyes duus a xics i grans;
el dia s'escurça, se'n va Sant Martí,
les fulles ja cauen, el fred ja és aquí.

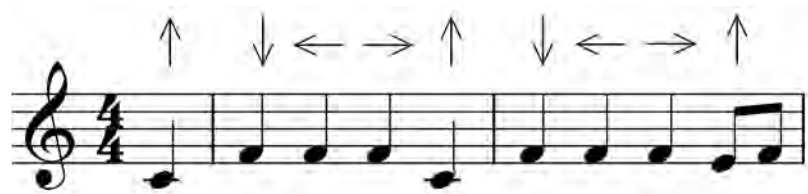
Desembre que arribes amb sant Nicolau,
la neu que tu portes fa el cim més suau;
l'anyada s'acaba, t'endús la tardor,
però amb tu torna sempre el Nadal del Senyor.

El compàs de 4/4

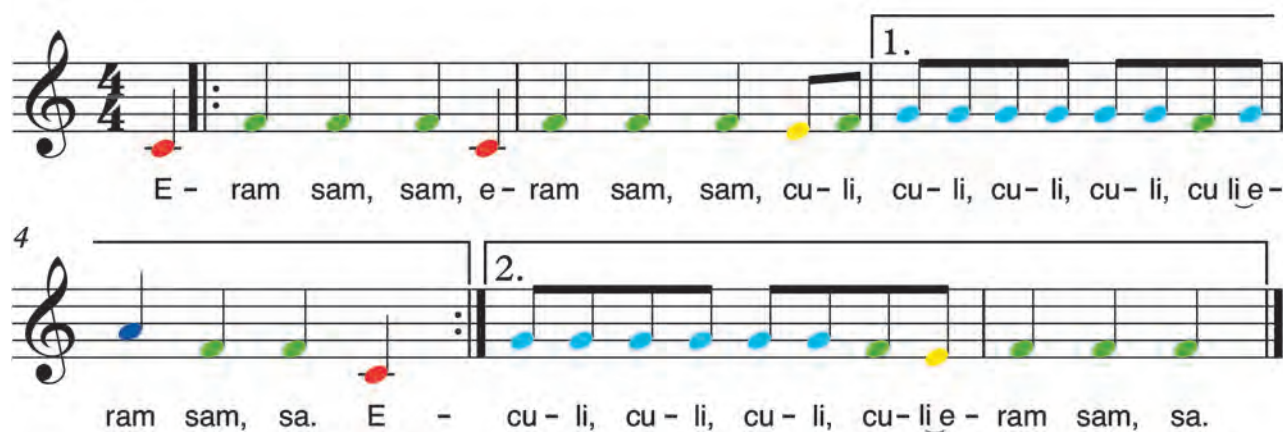
A cada compàs hi entren quatre temps o pulsacions. La primera, forta; la segona, dèbil; la tercera, semiforta, i la quarta, dèbil.

Diferents maneres d'escriure aquest compàs: $\frac{4}{4}$ $\frac{4}{4}$ C

En tenir un principi anacrúsic, començarem amb el braç a dalt.

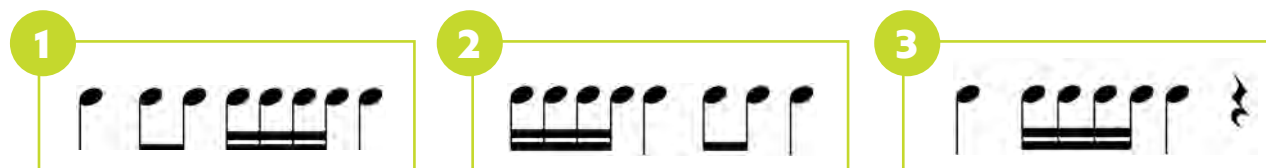
EXERCICI 1. Solfegeu la cançó **Eram sam, sam.**

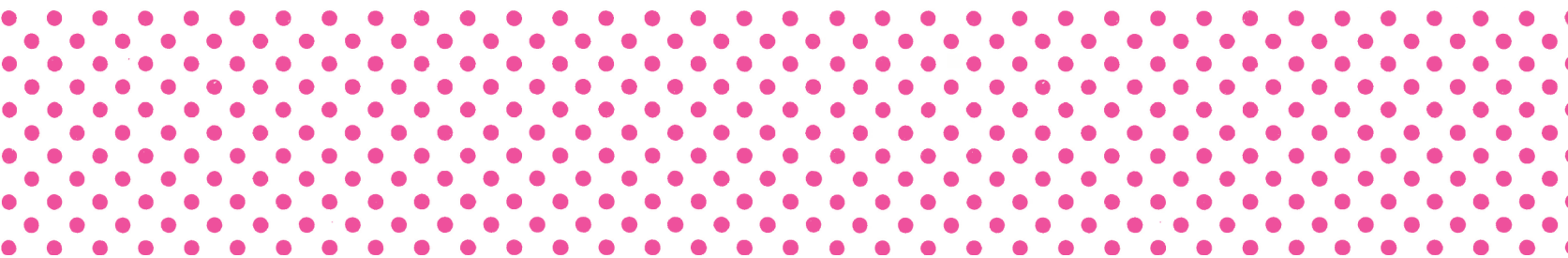
DICTAT RÍTMIC.

CADENA RÍTMICA.

ÍNDEXS

Perruqueria virtual	So holofònic o música en 3D	9
Piccolo, Saxo i companyia	A. Popp	16
Guia d'orquestra per a joves	B. Britten	17
Boléro	M. Ravel	19
L'elefant petit	H. Mancini	23
Al·leluia d'El Messies	G. F. Händel	27
5a Simfonia, 1r moviment	L. van Beethoven	35
Himne a l'alegria de la 9a Simfonia	L. van Beethoven	36
Himne europeu	L. van Beethoven	37
Himno a la alegría	Miguel Ríos	37
Concert núm. 2, opus 18	S. Rakhmàninov	38
Ara Malikian interpretant	N. Paganini	38
Cànon	J. Pachelbel	40
Simfonia núm. 1 en Re Major, «Simfonia Tità», 3r moviment	G. Mahler	40
El llac dels cignes	P. Txaikovski	41
Jazz Pizzicato	L. Anderson	46
Pere i el llop	S. Prokófiev	48
Simfonia núm. 6, «Pastoral»	L. van Beethoven	53
Simfonia núm. 1 en Si bemoll Major, opus 38, «Primavera»	R. Schumann	53
Veus de primavera	Johann Strauss fill	53

Obertura d'Il barbiere di Siviglia	G. Rossini	56
Brindis de La Traviata	G. Verdi	56
Cor a boca closa de Madama Butterfly	G. Puccini	56
L'elisir d'amore	G. Donizetti	57
La Santa Espina	E. Morera	59
Sardabattles	Cobla Contemporània	60
Summermambo	Cobla Contemporània	60
Bola de Drac	Cobla Contemporània	60
Simfonia dels adeus	J. Haydn	64
Microsoft Windows	R. Hersch	64
Trio sonata per a flauta i violí en Re menor	G. P. Teleman	73

A setze	tradicional catalana	44, 86
Barcarola	J. Offenbach	81
Bon temps	tradicional alemanya adapt.: J. M. Bosch	47, 86
Calendari de tardor	popular polonesa adapt.: M. Martorell	21, 87
Cànon de l'empipat	I. Segarra	30
Caram, d'on vens?	tradicional catalana	43
Cucut	cànon italià	52, 68, 87
Dalt del cotxe	I. Segarra	82
Dins el mar la vela blanca	música: S. Riera lletra: J. Maideu	37, 88
Dins la fosca	tradicional catalana	47, 88
El capità	I. Segarra	82
El despertador	I. Segarra	80
El dijous llarder	tradicional catalana	44, 89
El noi de la mare	tradicional catalana	28, 89
El patapuf	dansa tradicional catalana	33
El picapedrer	tradicional catalana	78
El pobre alegre	tradicional catalana	29, 90
El rabadà	tradicional catalana	28, 90
El telèfon	I. Segarra	39
El trineu	popular catalana	29, 68, 91
El vaixell	E. Willems	79
Els esclops d'en Pau	tradicional catalana	26, 91
Els ocells han arribat	popular alemanya adapt.: M. Martorell	52, 91

Eram sam, sam	dansa popular africana	22, 47, 92
Frère Jacques	cànon francès	40, 68
Himne a l'alegria	L. van Beethoven	82
L'amor floreixi	L. van Beethoven	61
L'indiot	dansa tradicional catalana	45
La bolangera	dansa tradicional catalana	20
La cançó de les mentides	tradicional catalana	81
La fira de Sant Ponç	Noè Rivas	61, 92
La gallina ponicana	tradicional catalana	83
La llebre	E. Mandyczewsky	43, 68
La marxa dels sants	popular americana	46, 67, 93
La mosqueta	Z. Kodály	81
La nyinyola	popular catalana	51, 93
La pastoreta	tradicional catalana	31, 32, 94
La tempesta	I. Segarra	79
Les joguines	I. Segarra	33
Marrameu	tradicional catalana	20, 95
Plega't paperet	I. Segarra	80
Plou, plou	tradicional catalana	83
Tens un ble	tradicional mallorquina	30, 83
Un, dos, ra	tradicional catalana	79
Una mosca	popular catalana	62, 96
Zum, zum, zum	tradicional alemanya	52, 68, 96

UNITAT 1	
L'aparell auditiu	6
L'oïda en el fetus	6
Com podem millorar la nostra oïda?	7
Com podem protegir la nostra oïda?	7
Com podem danyar la nostra oïda?	7
L'orella interna i la percepció de la veu	8
La localització del so	9
Discapacitat auditiva	9
Construïm instruments musicals de vidre	11
Un xilòfon amb gots (percussió)	11
Una flauta de Pan amb ampelles (vent)	11
Copes musicals (so per fricció)	12
Vibració per simpatia	12
UNITAT 2	
L'orquestra simfònica	14
Les seccions de l'orquestra	14
El director d'orquestra	15
El concertino	15
Els colors de l'orquestra	16
Piccolo, Saxo i companyia d'A. Popp	16
Guia d'orquestra per a joves de B. Britten	17
La partitura orquestral	18
El Boléro de M. Ravel	19
La partícel·la	19
Els compassos d'espera	19
Cançons de tardor i castanyada	20

UNITAT 3

El compàs de 4/4	22
La rodona	23
L'octava del 4	24
Els auditoris	25
La negra amb punt	26
Veus solistes, cor i orquestra	27
L'oratori	27
La cantata	27
Cançons de Nadal	28

UNITAT 4

El cànon	30
La melodia i les frases musicals	31
Final suspensiu – Final conclusiu	32
Els motius musicals	32
Els lutiers	34
Els lutiers de Cremona (Itàlia)	34
La simfonia – Música pura	35
La maledicció de les novenes simfonies	35
Himne a l'alegria de la 9a Simfonia de L. van Beethoven	36
Cançons de pau	37

UNITAT 5

Solista i orquestra – Els concerts	38
Els concertistes	38
Els virtuosos	38
Més cànons	39
Cànon rítmic	39
Cànons instrumentals	40
Dansa i orquestra – El ballet	41
El llac dels cignes	41
Els silencis	42
El silenci de corxera	42
Cançons i danses de carnaval	44

UNITAT 6

El contratemps	46
Cànons amb coreografia	47
Conte musical	48
Pere i el llop de S. Prokófiev	48
Termes d'expressió	50
Les articulacions i les accentuacions	50
Cançons de primavera	52
Audicions de primavera	53

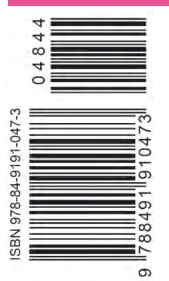
UNITAT 7

Teatre i orquestra: l'òpera	54
Els teatres d'òpera	54
El Gran Teatre del Liceu	55
Elements d'una òpera	56
L'elisir d'amore de G. Donizetti	57
La sardana	59
La sardana tradicional	60
Sardanes lliures	60
Les cobles també s'actualitzen	60
Cançons d'abril i maig	61

UNITAT 8

Les onomatopeies	62
Els còmics	63
Obres orquestrals amb sentit de l'humor	64
Orquestres infantils	64
Orquestres solidàries	65
Orquestres per la pau	65
Orquestres per afavorir la inclusió social	65
Dibuixos animats amb música clàssica	66
Repàs	67

ANNEXOS	
LA FLAUTA DE BEC	72
Tipus de flautes	72
La família de les flautes de bec	73
Com funcionen les flautes?	73
Les parts de la flauta de bec	73
Digitació de la flauta de bec	74
Les notes del curs	75
La respiració	76
L'articulació de les notes	77
La nota SI	78
La nota LA	78
La nota SOL	79
El DO agut o DO4	80
El RE agut o RE4	82
 PARTITURES DE LES CANÇONS	 85
CANÇONER	97
MÉS AUDICIONS	103
CONCERTS EN DIRECTE	107
MÉS DANSES	111
ALTRES	115
PAPER PAUTAT	119
ÍNDIX D'AUDICIONS	127
ÍNDIX DE CANÇONS I DANSES	129

PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSERRAT